

rodila, pa ga nič ne najde; zato reče oskrbniku: »Posekaj jo, čemu še zemljo zalega!« Viničar pa odgovori in prosi: »Gospod, pusti jo še to leto, da jo bom okopal in zagnojil. Če še pa tedaj ne bo rodila sadu, potem jo pa posekaj.«

Tudi mi hodimo gledat svojih gorice; željno pričakujemo rumenega sadu, sladkega grozdja. Pa leto na leto je vedno slabše; gorice le pešajo; mejašev vrh je že gol, v treh letih ne bo trsa, še manje grozda več. Mi bi morali evangelijskega viničarja posnemati, namreč trsek lepo globoko odkopati in ga z gnojem dobro založiti. To je skrivnost rodovitnosti, katero mi je neki gospodar razodel, ki je na $\frac{3}{4}$ orala veliki gorici nabral lani 18 polovnjakov, letos pa 13, brez Amerikanca, od samo domačega nasada. Mejaši ga psujejo za coprnika, ker po štirikrat več mošta našmika, kakor oni. Ta gospodar ne gre nikdar prazen na vrh, vselej nekaj zaloge ali gnojila vrže na voz, da ga pelje v gorico, ki jo v treh letih pregnoji. Vsak trs, tudi Amerikanec še prej, rodovitnost zgubi, hira in umrje, ako mu zadostne zaloge ali gnojila ne daš. Gnojilo ali zaloga je različne vrste in dobrote.

1. Najboljša zaloga je kompóst, t. j. preprhnela, z gnojem zmešana zemlja. To je, rekel bi, novejša najdba. Navozi eden plast zemlje, naloži vrsto gnoja, in to ponavlja, dokler ti kup črez glavo ne seže. Pusti pol leta ležati, potem pa vse preseka z motiko, kakor tropine na krnici predrabljaš, ter vse zopet zmeci na vršaj do drugega leta. Pri kopi daj tega komposta vsakemu trseku eno slamnjačo, in že v jesen boš videl čudovito hasen. Kompóstu podobna je natanšnica, to je zemlja črna na torišču, kjer drva skladaš in žagaš ali ceplješ. Postrugaj to zemljo in vso zvozi v gorico, ki bo na novo oživela. Ravno tako moč ima drn (humus), važe ali celina. To je najboljša zaloga, ker je že vse preprhnelo in trsu takoj hrano daje.

2. Med dobro zalogo se štejejo nasledne snovi: Gnoj živinski. Nekdaj so mi mejaši pravili, da gnoj goricam škodi. Zdaj pa sami žalostno gledajo, kaj postane gorica brez gnoja — pusta golečina. V laporju bi gnoj v suhem letu ne dosegel svojega cilja, med tem ko je v pešanec in ilovici vselej dober. Ujedoča zemlja gnoj brž pohrusta. Skušnja me uči, da gnoj, tudi na goli trs položen, ne pouzroči gob ali prhline; vendar je boljše, če presnega gnoja tiščaje na trs in korenine ne mečeš. Dobra zaloga je pepel, ki ga pa k živemu trsu ne smeš prilagati, temuč vrzi tanek plast zemlje med trs in pepel. Tako s pepelom gnoji g. Mlakar v Hošnici, pa ima vsako leto čuda vina; trs pa je močen in trpežen. Trs od 20 ali 30 let, ki mod ne učaka, še je roden ondi. Isto tako dobroto, če ne večjo, ima kostenica ali zmlete kosti, ki se dobijo v vrečah po 100 kil za 6 gld. v Ljubljani pri g. Bambergu. Že črez 20 let gnojim svojo gorico v Ljutomeru, pripoveduje mi g. dr. D., samo s kostenico, imam močen trs, dobro branje in mošt iz krnice prodajam po 27 kr. liter. Ta moka je umetno pripravljena, ima v sebi ostre snovi, zato je tik trsa ne polagamo, temuč nekaj zemlje denemo zmes. Tudi pleve bi še v to vrsto postavil. Zato jih kmetič ne raztrosi v veter, temuč spravlja na kup ali v jamo; kadar si pa po piti gre na vrh, nabaše koš ali voz, da se trsekom prikupi.

3. Slabejša zaloga pa je vejnik. On je sicer v nekaterih krajih celo nepoznano gnojilo, pa je za saditev in grobanje neobhodno potreben. Namesto nja rabijo nekateri cele veje; kar pa nespretno nosiš. Najboljši vejnik, ki vsak gnoj nadomestuje, ali še celo presega, daje jevša. Jevša je dvojna: brežna in potočna. Prva raste v bregih; bela je in remezna ko breza ter daje slabo gnojilo. Ta pa raste ob potokih ali na trav-

nikih in v gošči; ima široko, mastno, dišeče listje, krhko vejo, in je izvrstna zaloga; tudi se lahko daje v vejnik zviti. Takih snopov se iz Framo na vse kraje: v Lempah, Kamnico, Sv. Peter, Haloze izvažajo črez 200 do 300 vozov na leto za drago ceno. Kjerkoli pa se jevšev vejnik vlaga, ondi so gorice povsodi čudežno lepe in rodne. Odkoplji trs prav globoko, priloži mu pol ali tretjino vejnika, poldrugi črevelj dolgega; pri prekapi ga ne smeš izkopati. Vejnik zemljo razrahlja in trseku dober živež daje. Kjer vejnika ni, tam gorice umirajo.

Pred časom nas je neki dopisnik iz Vidma opominjal, vrbo saditi za sadne kórpice. Jaz bi pa vse vinogradnike zarotil, naj si jevše sadijo, da si gorice ohranijo. Od lepega Zavrča noter do Bizeljskih gorice ni ene jevše. Zagorci je ne poznajo; zato pa vidimo žalostni pogin tamošnjih gorice. Prvotna zaloga, drn ali celina in veje je použito, nove pa ni. Jevša je zaploda vredna; ima hiter odrasek; daje dobro drvo, vejnik in nastelj. Vsak posestnik si jih naj okoli travnika ali za potokom nasadi. Vrh vse hasni še boš v vročini in košnji imel dišečo senco za počitek in odihljej, dokler ti gospodinja gubanic ne donese. S. G.

Rahli zobje pri goveji živini.

Marsikateremu živinčetu se majejo zobje tako, da le s težavo žre in še težje pije. Ako to pride od sveže ali frišne krme ali paše, koristno je, ako živinčetu nariblješ zobe s svežim pelinom, zmešanim s soljo. Nekateremu živinčetu pa bolezen še hujše nagaja, da ima vse zobovje rahlo in boleče. Da temu pomagaš, svetujejo mnogi, da mažeš zobe in boleča mesta z rožmarinovim oljem, ki se dobiva v štacunah.

Sejmovi. Dne 22. decembra v Poličanah (svinjski sejem) in v Brežicah. Dne 27. decembra v Vitanju in na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem). Dne 28. dec. v Stradnu.

Dopisi.

Iz Podplata. (Naš notar.) V dopisih od nas so se že večkrat pobijali zakotni pisači. Prav tako, le po njih, bode manje pravdanja med ljudmi. Pa če se v Rogatcu ne bodo spremenile sedanje razmere gledé uradnega jezika, bomo mi kmetje prisiljeni, zatekati se k takim zakotnikom. V Rogatcu imajo g. notarja, kateri je bojda Slovenec. Pa mi ne čutimo tega. Saj dobivamo od njega le taka pisma in take pogodbe, kakor bi bili doma v Bismarkovi deželi, ne pa v Kostrivnici. Zakaj ne bi g. notar uradoval slovenski, da nam ne bi bilo treba njegovih pisem nositi od Poncija do Heroda in prositi in plačevati zato, da se nam raztolmačijo v tistem jeziku, v katerem sva rojena g. notar in jaz? Zakaj dvojno plačilo, v Rogatcu in tu? Tudi imamo slučaj, da v nemških pismih in pogodbah ni bilo zapisano to, kar je zahtevala slovenska stranka v svojem jeziku. Take pomote so sitne, stanejo mnogo truda in denarjev, preden se zopet poravnajo. Pa izostale bi, ako bi se pogodbe pisale v slovenskem jeziku. Ta izgovor je jalov, da kmetje ne zahtevamo slovenskih pisem in pogodb. Če se tudi kak slovenski kmet pri svoji skromnosti in preveliki popustljivosti ne upa zahtevati slov. pisem in pogodb, bode ga vendar v srce veselilo, če dobi v roke pisanje, katero lahko sam prebere, ali njegova deca doma. Zato bi bilo pravično, in jasna pamet velevala tako, da bi gg. notarji, odvetniki in kako se še imenujejo, uradovali v tistem jeziku, v katerem jih stranka nagovori. Da se pa to lahko zgodi, morajo

jarski in goriški na 27., kranjski na 28. decembra, koroški na 3., isterski in tržaški na 10. januarija. — Državni zbor je prenehal 19. t. m. Sprejel je začasni državni proračun, kjer sta se dr. Ferjančič in Klun hudo sprijela in so zadnje soboto štirje ministri govorili. Tudi je rešil novo žandarmerijsko postavo, nadalje postavo o cerkveni konkurenčni dolžnosti in postavo o volitvi članov v komisije za pregled deželnega katastra.

Češko. V Pragi v češki Franc-Jožefovi akademiji so ono nedeljo odkrili krasno podobo svetlega cesarja. — Mladočeški poslanec dr. Šamanek je na shodu predlagal, naj cesarskih uradnikov in vojakov ne trpijo v nobeni češki družbi. Ne bode šlo!

Štajarsko. Graški knezoškof so se vrnili 15. t. m. s potovanja v Sv. deželo. — Pred tednom so se graški obrtniki izrekli zoper nameravano krščansko-socijalno društvo; hočejo ostati le »taje«, ne pa krščanski. — V Kindbergu so ono soboto imeli prvi shod združni obrtniki okraja Bruck.

Koroško. Celovski mestni zbor se peča z uravnavo plač mestnim uradnikom. — V kratkem se bodo tri podružnice zloglasne »Südmarke« ustanovile; ali Slovencev to društvo ne bode pohrustalo. — Ono nedeljo je nemško katol. politično društvo imelo shod v Kraigu nad Št. Vidom. Prišlo je mnogo ljudij, tudi več nacionalcev; ali ti so shod le motili; to spada menda k nemški kulturi.

Kranjsko. V Ljubljani dobijo po ulicah električno razsvetljavo; stala bode okoli 200 tisoč gl. — Zadnje nedeljo je bil osnovalni zbor katoliškega društva za delavke. — Zadnji čas je vedno več slišati o poškodovanju dolenske železnice. Kaj je temu uzrok?

Primorsko. Lahonom je že presilen greben zrastel. Goriški župan Venutti je bil pri knezu-nadškofu ter ugovarjal slovenskim pridigam pri oo. kapucinih. Nadškof so pa predrzneža zavrnil, da ga to nič ne briga! Tržaški mestni zastop pa je hotel tržaškega škofa tožiti pri papežu, ker so škof tudi Slovencev pravični; toda namestništvo je to zabranilo. — V Pazinu so pri občinskih volitvah v tretjem in drugem razredu zmagal; Hrvatje. Mogoče, da še zmagajo v prvem.

Hrvatsko. Sabor je sprejel postavo o varstvu nasadov z ameriškim trsovjem. Stokrat bolje bi pač bilo, da kmet dobi nasade po ceni, in da se siromašnim pomore tudi z državno podporo. Vse, karkoli sabor sklene, kaže, da večina poslancev-Madjaronov nima sreča za ubogo ljudstvo.

Ogersko. Da so svetli cesar potrdili proticerkvene postave, tega se veselijo le Židovi, liberalci in nezreli dijaki. Vlada je bojda slabe volje. Ker je začasni proračun sprejet, bode bržčas Wekerle s svojim ministerstvom v kratkem odstopil. Katoličani so vsled potrjenja sicer poparjeni, toda po novem letu bodo se združili v veliko katoliško stranko vseh narodnostij. — Drugim narodom se bode na Ogorskem še nekaj časa slabo godilo, ker se je v notranjem ministerstvu ustanovil poseben odsek za narodnostno policijo.

Vunanje države.

Rim. Prihodnji konzistorij ali zbor kardinalov bode bržčas meseca januarija. — Na vabilo sv. očeta, naj se razkolniki zedinijo s sv. katoliško cerkvijo, izrekel se je glavni ruski list »Novosti« zoper zedinjenje.

Italijansko. Bivši minister Giolitti je poslanski zbornici izročil listine o velikanskih goljujih pri rimski banki. Iz teh pisem se vidi, da sta si pri tej banki najbolj žepe polnila ministerski predsednik Crispi in glavar laških framasonov, Lemmi. Kako naj se goljuf Crispi pred poslanci opraviči? Kralja je prisilil, da je poslance kar odposlal domov. Ljudstvo je zoper Crispija

silno razjarjeno. V Rim so poklicali 10 batalijonov vojakov. Res, taki so framasoni in liberalci ne samo v Italiji, ampak povsod!

Francosko. Predsednik poslanske zbornice je umrl in bil na državne stroške pokopan. Namesto njega je bil izvoljen poslanec Meline. — Socijalni demokrat Rouanet je v poslanski zbornici vladi po pravici oponašal, ker pusti, da obsojeni ljudje nosijo trak »častne legije«, ki je na Francoskem najvišje odlikovanje.

Švicarsko. Pred tednom je v Bernu zvezni zbor izvolil za leto 1895. Zempa iz Luzerna za zveznega predsednika, radikalca Lenechala iz Genfa pa za podpredsednika. Zemp je katoliški konservativec in v Švici prvi zvezni predsednik iz katoliške stranke.

Nemško. Državni poslanci niso dovolili, da bi oni socialisti prišli pred sodišče, ki niso »Slava« zaklicali cesarju. — Knez Hohenohe, novi kanclar, govoril je prvokrat v državnem zboru precej v krščanskem smislu. — Državni zbor je 17. t. m. začel razpravljati o postavnih predlogih zoper socialiste. Ker pa je bilo premalo poslancev navzočih, prenehalo je zborovanje. Ta razprava se bode nadaljevala po novem letu.

Rusko. Kakor ruski časniki poročajo, bodeta car Nikolaj in carica na spomlad obiskala važnejše ruske pokrajine in sicer poljske in južnoruske. V Varšavi, ki je bilo nekdanj glavno mesto Poljske, bodeta bojda ostala dalj časa.

Bolgarsko. Ministerski predsednik Stojlov je z vsemi ministri odstopil. Sicer še bode ministerstvo nekaj časa opravke oskrbovalo, dokler zbornica poslancev ne bode odločila, kaki naj bodo prihodnji ministri. Stojlov bode bržčas zopet predsednik.

Srbsko. Na Rističev predlog pogajajo se radikali, liberalci in naprednjaki, da se zedinijo v jedno stranko, ki se bode odločno zoperstavljala sedanji vladi, katere duša je Milan. — Pravda zoper Čebinaca in tovariše v Belem gradu se nadaljuje. Sumljivo pri tej pravdi je to, da so kar čez noč izginila tri važna pisma. Bržčas ž njo hočejo uničiti radikale.

Turško. Angleška vlada se jako zanima v Aziji za Armence, katerih so v mestu Monch okoli 3000 postrelili turški vojaki po nedolžnem, kakor smo pred 4 tedni poročali. Rusija se sicer naravnost neče mešati v te zadeve, vendar je že pomnožila vojsko na armenski meji. Če si Turčija ne bode hitro te zadeve uravnala, utegne armensko vprašanje postati zanjo nevarno.

Azija. Zopet nam je poročati o japonskih zmagah. Japonci so 14. t. m. pri Feng-huang-čengu razgnali kitajsko vojsko 4000 mož. Drugi kitajski voj se je zbral blizu Ninevanga, tretji pa v Hirošimi, iz česar se sklepa, da nameravajo Japonci vzlic hudemu mrazu takoj korakati proti Pekingju. Tudi Kitajci pričakujejo to in se pripravljajo na obrambo glavnega mesta.

Amerika. Po volitvah v kongres ali zbor so v severno-ameriških državah z veliko večino zmagali republikanci. Teh je sedaj v zboru dve tretjini. — V teh državah se Slovenci jako zanimajo za »Jednoto«, to je zvezo vseh katoliških društev v Severni Ameriki. »Jednota« ima vedno več udov.

Za poduk in kratek čas.

Božična pripovedka.

Daleč med hribi stoji na samoti borna bajtica. Že zunanščina kaže, da mora tu bivati veliko uboštvo. Sveta noč je. Bleda luna milo razsvetljuje revno bivališče zemljanov. Poglejmo tudi mi ž njo skozi okence,

imeti zgorej imenovani gospodje v svojih pisarnah take uradnike, ki so obojnega jezika vešči v govoru in pisanju. Pri nas naj bodo vsi kanceliški pisarji popolnoma zmogni slovenskega jezika. To zahtevati imamo kmetje Rogaskega okraja tembolj pravico, ker nas tukaj biva blizu 98% Slovencev. Oba uradnika našega g. notarja sta pa nezmožna slovenskega jezika. Taka uradnika ne sodita v rogaško pisarno. Mi kmetje imamo jezo ž njima, onadva pa z nami, ker se ne razumemo. Prosimo torej, g. notar, da ju odstranite in nadomestite s poštenimi, slovenskimi uradniki. Prosimo nadalje, da nam, slovenskim strankam, ki Vas po slovensko ogovorimo, uradujete le v slovenščini. Le tako si boste pridobili naše zaupanje in s tem bo pojemale število zakonitih pisarjev.

Iz Celjskega okraja. (Od Hudeluknje do Celja.) [Konec.] Raz hribček je krasen razgled daleč okrog, tudi po celem trgu, ki je precej velik, nekatera poslopja lična, mnogo prav slabih, posebno stare škodljive strehe ne napravijo dobrega vtisa. Pred »Tischler's Gasthaus« mi pride naproti fantek, ki mi ponizno zakliče: »Guten tok«. »Wo gehst denn hin?« ga ljubezljivo vprašam. »Ka-aj?« me on začudeno vpraša. »Dečko! ali mi veš povedati, kaj je to: guten tok?« »Ne vem«, odgovori, »v šoli so nas učili, tako reči, kedar koga srečamo«. Usmilil se mi je ubogi revček. Gledam na trgu zdaj na desno zdaj na levo, toda, kako se zavzamem, ko najdem povsod le samo nemške napise. Ni mogoče, da bi bili tu trdi Nemci. Z mnogoterimi sem govoril, vsi so znali le slovenski, in imena nad vratmi: Vodušek, Jaklin, Pušnik itd. so vendar slovenska. O ti po sili Nemci se sramujejo svojega materejnega jezika, hojé se slovenskih napisov, naj le hodijo k njim sami Nemci, pa bodo težko dihali. Namenil sem se sicer tukaj ostati, pa preveč me je vse to razburilo in podam se raji naprej. Ves žalosten in zamišljen bil sem dalj časa. Silno zanimiva pot me spet prebudi. Med divjim skalovjem mota se precejšnji potok, ob njem se vrstijo žage, mlinci, fužine; šumenje in hobenje in razbijanje se razlaga na vse strani. Pa — stoj! Velikanski jelen na visoki pečini, na drugi divja koza, na tretji lovec z namerjeno puško! Sapo vlečem k sebi, kri mi vre v glavo, srce močno bije; zdaj in zdaj bo poknilo in kosmatinec se bo zvrnil mrtev na cesto. Čakam, čakam, ničesar se ne gane in — v svojo sramoto spoznam, da je vse leseno, na skalo pribito. No, saj se je še divji kozel varal, ko je nekega dne od daleč prišel obiskat tovarišico, vendar to ga je stalo življenje. Odpre se mi svet, prazne gore se znižajo v nizke, z gozdi in vinogradi preoblečene hribčke, ki se polagoma izgubijo v široko ravnino. Približujem se Novi cerkvi; že se je jelo temniti, tu zaslišim neko petje; podvizam se. Sredi vasi vidim pri kapelici celo trumo otrok, ki so prepevali lepe Marijine pesmice. Močno me je ganil ta nenavadni prizor. Zelo otrujen, poiščem si počitka. Nedelja je, danes moram k sv. maši. O kako veličastna je tukaj hiša božja! Prelepi oltarji, krasne podobe na stenah in oboku! Nisem se mogel dosti nagledati. Kar me je k pobožnosti še posebno vnelo, bilo je izborna petje, katero oskrbljujejo priprosti kmečki pevci. Priložnost sem imel, poslušati petje tudi v Vojniški cerkvi. Vsakdo bo pričakoval v tako imenitnem kraju tudi imenitno petje. Toda hudo se goljufa. Orgljar hiti udarjati na registre, dere se na vse moči, zraven se slišijo dva ali trije ubiti ženski glasovi. Nisem smel dolgo poslušati, preveč me je bilo v ušesa. Petje naj v cerkvi ljudi blaži, navdušuje za vse dobro in sveto, naj jih tolaži in razveseljuje; to pa more le dobro izvežban cecilijanski zbor, ki se v večjem kraju tudi lahko vpelje. Sploh mi premelo cenimo petje, ta posebni dar božji, ki je poslan našemu trpečemu narodu v tolažbo. V vsaki

občini naj bi bil močen zbor, ki s krasnimi slovenskimi pesmami neti ogenj ljubezni do Boga, čednosti, mile domovine. Za to pa imajo skrbeti tisti, ki so glasbe vešči; saj si s tem pridobijo pri ljudstvu zaupanje in velike zasluge. Seveda sem si tudi trg Vojnik mimogrede ogledal. Prav čeden je, pa kje so slovenski napisi, ni ne enega, nemških vse polno: Zottl, Ledl, Franc Vratarič, Wretschler itd. Ne vem, kaj da so nekateri taki strahopetneži, kaj se jim more zgoditi, če imajo slovenske napise? To bo prej njih dobiček, kakor škoda. Dobro, da sem srečno prišel enkrat v Celje.

Od Mislinje. (Razprodaja živinske soli.) Poskušnja, kako se živinska sol zapisuje, naročuje in od živinorejcev naprej plačuje, obnesla se je tukaj prav slabo. Od 67 naših upravičenih posestnikov bilo je 20 naročnikov in le štirje so jo naprej plačali. Ako občina ne bi mogla ali ne hotela pomagati, kakor nekatere druge, tedaj bi bili na slabem. Potreba je tedaj, da se dosedanja naredba o naročevanju in razprodaji živinske soli n. pr. tako uredi, da se bode na drobno razprodajala. Za dve ali tri občine naj jo pošten trgovec skupaj naroči, da jo živinorejci dobé vsaj po 7 kr. kilo. Da bode pa kontrola (nadzorovanje) ložja, naj vsak živinorejec dobi pri županu izkaznico do upravičene mere soli. Na to izkaznico naj trgovec oddano sol zapiše in naj tudi posebno knjigo vodi, da bodo le upravičeni živinorejci dobili živinsko sol. — Ako kdo vé za kak drug boljši nasvet o tej zadevi, naj ga objavi v »Slov. Gospodarju«. Treba je, da se v tej reči zedinimo in svoje domoljubne poslance poprosimo, da oni opozorijo vlado, naj nam dobrotu in hasen živinske soli meri z boljšo mero! J. V.

Od Sv. Vida niže Ptuja. (Zmaga Slovencev.) Med Slovenci naš kraj že več let ni na dobrem glasu. Zakaj? Ker so tukaj nekateri možje, ki hočejo veljati za Nemce, pa med Slovenci imeti prvo besedo. Ako pri volitvi propadejo, potem kričijo med svet, da je bila volitev krivična, in naša gosposka jim rada ustreže in volitev zopet razpiše. Tako se je zgodilo nedavno z volitvijo v krajni šolski svet, ko so zmagali slovenski poštenjaki. Res, volitev je bila ovržena. Naši mogočni po sili Nemci so mislili: »Še enkrat volimo, le volimo, da se Slovenci navolijo!« — pa tokrat so se hudo opekli. Dne 30. novembra t. l. je bila zopetna volitev v krajni šolski svet, in slov. poštenjaki so zopet dejali, kakor onokrat: »Schoschteritsch — ti si za nič; lloscheg — ti tudi bek! Šola je naša!« Čast zavednim možem!

Iz Majšberga. (Vprašanje.) Gospod urednik! Dovolite mi, da vprašam gospoda K. iz Majšberga, kaj smo mu trije občinski odborniki iz Sesterž žalega storili, da nas je pri neki priložnosti za »osle« zmerjal? Tako bistroumni vendar ne moremo biti, kakor ste Vi gospod; kajti študirali ste nekaj let, mi pa ne. Mar smo zavoljo tega »osli«, ker smo nekoč odločno zahtevali slovensko uradovanje, ko ste Vi pero vodili? Ali mar zato, ker brez Vašega peresa pošiljamo pisma po svetu in prošnje? Ako Vam pri nas ne ugaja, pojdite v svoj domači kraj, kjer bodele pri ovenem kruhu volno predli in oves špičili! Povemo Vam, bodite prijazni z nami, ako tudi niste v naši pričujočnosti, tako, kakor ste očitno, sicer se Vam utegne zopet kaj tacega pripetiti, kakor tedaj, ko niste nič rekli lahko noč. Za danes dosti, v potrebi pa mnogo več!

Od Sv. Urbana pri Ptuju. (Prebudite se!) Lepa si fara Urbanska, ako pogledam po tebi, moj mili rojstveni kraj, kraj, kjer me je učila mati izgovarjati prve besede in mi užigala že v mlado srce ljubezni do slov. domovine. Pa vendar me neka žalost obdaje, videti, kako je pri nas gledé narodnosti vse mlačno in

nekako zaspano. Ni skoraj fare v Slovenskih goricah, da ne bi imela vsaj bralnega društva. Ali pri nas še zalibog tega ni. Res inamo precejšno število Mohorjevih knjig, pa vendar živo čutim, da bi bilo potrebno tudi branje dobrih slovenskih časopisov, kateri bi naj pripomogli k narodni zavednosti. Marsikateri sicer bere slovenske časopise, ali mnogo je takih, ki bi časnike radi brali, pa si jih ne morejo naročiti. Vzdromite se tedaj, dragi rojaki, da tudi mi osnujemo krščansko bralno društvo, v katerem bodo tudi siromašni ljudje po ceni dobivali podučljivega berila!

Od Velike nedelje. (Letina.) Gledé poljskih pridelkov moremo letino med dobre prištevati. Rž, pšenica, ajda in oves so prav bogato obrodili, koruza bolj slabo, ker njo je mokri majnik preveč v rasti zadrževal, julij in avgust pa sta bila zeló suha, da se ni mogla prav sklasevati; pa tudi koruzni črv nam jo že par let uničuje. Tim več pa smo dobili krompirja in repe, tako, da so vse shrambe napolnjene. Sadja je bilo mnogo, posebno jabelk in hrušk; in ker ni bilo kupcev za nje, napravil si je marsikateri mnogo jabelčnice za več let. Jesen je vseskozi bila deževna, najbolje oktober, in smo z veliko težavo ozimino posejali. November je bil nekoliko prijetniši, da smo si mogli potrebne nastelje pri-skrbeti; ali za lepimi dnevi se je vreme hitro sprevrglo; sv. Kata nam je prinesla sneg pred vrata. Z vinško letino smo na slabem; sicer je dobra kapljica, toda pičla; polovico manj od lani smo pridelali. Spomladi se je dosti grozdja prikazalo, ali v cvetju ga je vsled preobilnega dežja izginilo mnogo, tako, da smo imeli slabo trgatav. Les je letos zdrav in lepo dozorel; zato-rej stavimo upanje, da bo drugo leto boljše. V to svrhu kličimo torej večkrat radi k Vsegamogočnemu: »Da nam sad zemlje daš in ohraniš, prosimo Te, o Gospod!«

Iz Gornje Radgone. (Bralno društvo.) Danes nečem pisati o Bračku. Božični prazniki se bližajo. Nečem mu jih greniti, naj jih v miru vživa in orehovo potico brez jeze je. Po novem letu si ga pa bodem zopet privoščil, če se do takrat ne bo poboljšal. Danes hočem govoriti o našem bralnem društvu. Veselje me navdaja, da to društvo tako lepo napreduje. Šteje že mnogo čez 100 udov. Vse Bračkovsko prerokovanje se je izjalovilo. Posebno pa me veseli, da se tudi prekmurski trpini za naše društvo jako zanimajo. To je dokaz, da tem zatirancem še ni izumrla ljubezen do materinega jezika. V našem društvu najde vsak ud mnogo podučljivega in zabavnega berila. Posebno ugajata »Gospodar« in »Domovina«, in odbor je že sklenil, da bode število teh dveh časnikov pomnožil. Naj le vsakdo, ki si časnik izposodi, tudi drugim čitanje omogoči. Tudi knjižnice se udje prav marljivo poslužujejo tako, da že skoro vsem potrebam ne ustreza, akoravno je precej številna. Treba bode tudi njo pomnožiti, in v prid društvene knjižnice priredi odbor dne 30. t. m. veselico s tombolo in petjem. Priprave se že delajo, nabralo se je tudi že nekaj lepih dobitkov. Sodelovanje so obljubili vrli Kapelski pevci. Slišali bodemo zopet milo slovensko pesem, vmes pa se bode srečkalo in delili dobitki, med katerimi jih bode tudi nekaj za smeh. Slovenci, le mnogobrojno se te veselice udeležite! Bračkov ljubljenec.

Iz Celja. (Naša društva.) Vseslovensko obrtno društvo je priredilo letos na Miklavžev večer jako lepo zabavo. Kar je še največ vredno, bila je posneta po starih običajih slovenskih. Prišel je sv. Miklavž ter delil darove pridnim otrokom v čitalniških prostorih. Seveda je bilo treba tudi sib razdeljevati, in ko ni imel Mefistaru-dečkarja, ki je vpisaval v črno knjigo poredno deco in črnih parkljev, ne mogel bi vsega v redu opraviti. Tako pa je bilo dosti veselja. Potem so igrali diletanti, na čelu jim gospod Rebek, veseloigro »Zamujeni vlak«,

katera se je predstavljala jako redno. Igrali so: kovača gosp. Rebek, obč. slugo gosp. Ahtik; kmeta gg. Majgaj in Korošec; krčmarja g. Pavlinč; učitelja g. Rotman; nadzornika gg. Trček in Cilensek; vsi prav vrlo. Da je bila to dobra misel in da se občinstvo zelo zanima za take zabavne večere, dokazala je obilna udeležba. Niti to ni motilo občinstva, da je prej napovedano sodelovanje č. tamburašev odpalo. Preminola je namreč gospa Mohoričeva, katera je bila, kakor njen soprog, g. dr. Mohorič, vrlo tamburašinja, Lahka jej zemljica! Tudi vna-njih gostov je bilo precej. Omenimo Teharčanov, gosp. Pečnaka in dr. in jako častno je bilo za mlado žensko podružnico sv. Cirila in Metoda Skofjevasko, da je odposlala tri svoje odbornice, da dokažejo vzajemnost Slo-vencev in da naša zavednost ne sloni samo na mestni inteligenciji, ampak da se je rodoljubje tako vrastlo v korenine naroda, kmečki stan, da se ne bode drevo zatrló z nobeno silo. Miklavžev večer pa je tudi dokazal, da se izhaja tudi pri nas brez plesa in celo brez godbe, pa je le veselo in poštena zabava. Tudi na to, naj bi mislila slavna načelstva naših narodnih društev, ker mnogokrat se govori: Če ni vsega, pa raje nič! In le premnogokrat društva niti ne zborujejo, kaj še le pri-redijo zabavo, samo, ker ni pričakovanih godcev. Nato se pa rado pozabi, da je bolje kaj malega, pa isto vrlo, nego pa negotovo. Upajmo le, da se počasi vlije v naša društva na okrog več krvi, več življenja. Saj oseb ne manjka nikjer podjetnih, le poiskati jih je treba in ne jih na cedilu puščati, kakor je že tak narodni greh v navadi.

Iz Podove pri Račah. (Žalostna prikazen.) Pretečeni teden se je neka stvarica stepala okoli Po-dove, Rač in v okolici. Neki 9-letni dečko, šolar iz Po-dove doma, ubežal je svoji materi ter se je klatil po hišah. Kamor je došel, brž se je udomačil, sedel za mizo, vzel kruha ali kar je videl. Ko so ga domov gonili, ni se ganil; če so ga pa nagnali ali kregali, streljal je s pištolo na ljudi. — Mladina je pač močno popačena, samovoljna, ker ji manjka — strahu božjega. Trmastí fant vé, da mu za najgrše hudobije šibe še pokazati ne smejo v šoli, zato je predrzen, da si tudi doma nič reči ne dá — posebno od matere-udove. Res, zadnji čas je, da šola in dom začneta združeno skrbeti za pobožno izrejo mladine. Nikar ne zahtevajmo, da naj šola vse stori; ampak dóm in šola naj delujeta složno!

Iz Poličan. (V Makole!) Radi se vozimo in sanjkamo po naši prelepi Dravinjski dolini dol in gor. Mnogokrat nas pelje pot tudi v novejšem času v tolikanj slavne Makole. Pa eno nas vedno spravlja v silno nevoljo: to, da se mora človek peljati po tako dolgem in celo nepotrebem ovinku, preden dospje od naše strani v ta blaženi Makolski tržič. Gospod urednik, saj ste se že menda tudi todi vozili? Jelite, da resnico pišem! In kako lahko bi se ta nerodnost odpravila! Saj ni treba družega, kakor da se sedanja prostorna brv prek Dra-vinje nekoliko razširi in podkrepi. In te malenkosti bi se ne lotili Makolski velikaši: gg. Gregorič, Georg, Jer-man, Mahorič, Mušič, Posojilnica itd.? Ah, le čudimo se, da se to delo že davno ni izvršilo! Torej le hajd na delo, vrli Makolčani, in povem vam, da bomo potem še desetkrat rajši k vam zahajali ter nove krone dol in gor vozili!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so izdali pa-tent, s katerim se sklicujejo deželni zbori in sicer šta-